

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร
ที่ วท ๑/๒๕๕๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ บริษัท วิทยูการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
เกี่ยวกับโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ AUTOMATIC DEPENDENT SURVEILLANCE
BROADCAST (ADS-B) และการยกเลิกสัญญา

ผู้อุทธรณ์ : นายปริญญา เทียนทอง
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : บริษัท วิทยูการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่าผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔
ถึง บริษัท วิทยูการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) ขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๗ รายการ ประกอบด้วย
รายการที่ ๑ เหตุผลความจำเป็นและงบประมาณในการจัดซื้อระบบ ADS-B มาใช้งาน
รายการที่ ๒ รายงานพิจารณาผลการจัดซื้อระบบ ADS-B
รายการที่ ๓ สัญญาซื้อระบบ ADS-B
รายการที่ ๔ เหตุผลและความจำเป็นในการพิจารณายกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS-B
ทั้งทางด้านเทคนิคและทางกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รายการที่ ๕ รายงานคณะกรรมการตรวจการจ้างเกี่ยวกับการเสนอยกเลิกสัญญา
หรือบอกเลิกสัญญาที่ให้ความเห็นกับ บวท. หรือผู้เกี่ยวข้อง (เช่น คณะกรรมการตรวจการจ้าง)

รายการที่ ๖ รายงานหรือความเห็นของอัยการที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิกสัญญา
หรือบอกเลิกสัญญา ที่ให้ความเห็นกับ บวท. หรือผู้เกี่ยวข้อง (เช่น คณะกรรมการตรวจการจ้าง)

รายการที่ ๗ เงื่อนไขหรือข้อตกลงระหว่าง บวท. และผู้ขายในการบอกเลิกสัญญา
ซื้อระบบ ADS-B

บริษัท วิทยูการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) ได้มีหนังสือที่ บวท. ๙๕๒/๒๕๕๔
ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งว่าได้รับหนังสือตอบกลับจากบริษัท Era Systems
Corporation (บริษัท ERA) ซึ่งเป็นบริษัทคู่สัญญากับ บวท. ในโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B
โดยบริษัท ERA ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้เฉพาะ Termination Agreement dated 19 April 2011
เท่านั้น ซึ่ง บวท. พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการใช้สิทธิโต้แย้งของคู่สัญญาตามพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ไม่ควรก้าวล่วงเพราะหากเปิดเผยส่วนอื่นๆ บวท. อาจถูกบริษัท ERA

คำวินิจฉัย ที่ วท ๑/๒๕๕๕

ฟ้องร้องเป็นคดีความได้ โดย บวท. ได้แจ้งผู้อุทธรณ์ด้วยว่าหากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ บวท. ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ได้รับทราบคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ บวท.

ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือที่ สรร.ว.ท. ๑๘๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่ออุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ บวท. เกี่ยวกับโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ ระบบ ADS-B และการยกเลิกสัญญา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบให้รับอุทธรณ์กรณีนายปริญญา เทียนทอง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ ADS-B และการยกเลิกสัญญา ของ บวท. ไว้พิจารณา เนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร พิจารณาแล้ว เห็นว่าถึงแม้ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ บวท. เกินกำหนดระยะเวลา ๑๕ วันนับจากวันที่ผู้อุทธรณ์ได้รับหนังสือของ บวท. ที่ บวท ๙๕๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ได้แจ้งคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ตามหลักกฎหมายในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่วางหลักไว้ว่าในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด...ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ได้รับคำสั่งนั้น โดยให้ยื่นต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ได้พิจารณาถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ต้องการให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐและเพื่อความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งพิจารณาถึงประโยชน์ของประชาชนและของประเทศโดยรวมแล้ว จึงมีมติรับเรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาต่อไป โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ได้พิจารณาข้อชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทน บวท. คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า

ในชั้นพิจารณา บวท. ได้มีหนังสือชี้แจงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ตามหนังสือ บวท. ที่ บวท ๑๑๓๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ และหนังสือ บวท. ที่ บวท ๗๐๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ สรุปความได้ว่า บวท. ส่งเอกสารให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร จำนวน ๑๒ รายการ ประกอบด้วย

๑. หนังสือ CONTRACT NO.PI 003/08 ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๘ แผ่น
๒. หนังสือ บริษัท วิทย์การบินแห่งประเทศไทย จำกัด สำนักตรวจสอบภายใน ที่ ดน ๔๘๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๓ แผ่น

คำวินิจฉัย ที่ วท ๑/๒๕๕๕

๓. หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ผู้อำนวยการใหญ่ (วิศวกรรมจราจรทางอากาศ) ที่ ฅญว ๑๑๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๔ แผ่น
 ๔. หนังสือ Minute of Meeting dated 25 January 2011 Revised by AEROTHAI จำนวน ๑ แผ่น
 ๕. หนังสือ ERA Beyond Radar ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ (ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน ๕ แผ่น)
 ๖. หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ผู้อำนวยการใหญ่ (วิศวกรรมจราจรทางอากาศ) ที่ ฅญว ๑๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๒ แผ่น
 ๗. หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ฝ่ายบริหารทั่วไป ที่ บท ๓๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๕ แผ่น
 ๘. บันทึกการประชุม ADS-B เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๗ แผ่น
 ๙. หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ที่ รวท ๔๑/ ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๕ แผ่น
 ๑๐. หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด กองนิติการ ที่ นต.กญ ๑๔๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑ แผ่น
 ๑๑. หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด Ref: ART 245/2011 ลงวันที่ 16 March 2011 จำนวน ๓ แผ่น
 ๑๒. TERMINATION AGREEMENT , DATE OF 19 APRIL ,2011 จำนวน ๒ แผ่น
- ทั้งนี้ บวท. แจ้งว่า หาก บวท. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ותרณ์ร้องขอจากบริษัท ERA ซึ่งเป็นคู่สัญญากับ บวท. พ้องร้องเป็นคดีความได้
- ผู้ותרณ์ชี้แจงสรุปความได้ว่า ระบบ ADS-B เป็นระบบติดตามอากาศยานที่ บวท. จะนำเข้ามาใช้ในการตรวจจับเครื่องบินแทนระบบเรดาร์ซึ่งเป็นระบบที่ บวท. ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยในเบื้องต้นที่ บวท. จะจัดซื้อระบบ ADS-B สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย (สรร.ว.ท.) ไม่ทราบที่มาของโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B แต่ประการใด โดย สรร.ว.ท. ทราบเรื่องการจัดซื้อระบบ ADS-B เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นแล้ว เนื่องจากระบบ ADS-B ที่ บวท. จัดซื้อตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ส่งมอบงานไม่ได้เพราะคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างไม่ตรวจรับงานจ้างระบบ ADS-B ทำให้คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างซึ่งเป็นพนักงานของ บวท. และเป็นสมาชิกของ สรร.ว.ท. ถูกตั้งกรรมการสอบสวนในกรณีที่ไม่ตรวจรับงานจ้างระบบ ADS-B ซึ่ง สรร.ว.ท. ไม่ทราบรายละเอียดในกรณีปัญหาดังกล่าวเพราะ บวท. ปกปิดกรณีปัญหาดังกล่าวไม่ได้แจ้งให้ทราบทั่วไป โดย สรร.ว.ท. ได้รับทราบข้อมูลจากกรรมการตรวจรับงานจ้างที่เป็นผู้ที่จะต้องไปตรวจรับงานจ้างอุปกรณ์ของระบบ ADS-B แต่ไม่ได้เดินทางไปตรวจรับงานจ้างดังกล่าว บวท. จึงได้มีการสอบสวนการที่คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างที่ไม่เดินทางไปตรวจรับงานจ้างระบบ ADS-B ของ บวท. ดังนั้น ผู้ותרณ์จึงสอบถามรายละเอียดกรณีปัญหาการจัดซื้อระบบ ADS-B จาก บวท. โดยผู้ותרณ์
-

คำวินิจฉัย ที่ วท ๑/๒๕๕๕

ได้รับการชี้แจงข้อมูลจาก บวท. เพียงบางส่วนเท่านั้น ซึ่งข้อมูลที่ บวท. ชี้แจงไม่ตรงกับข้อมูลที่ สรร.ว.ท. ได้รับทราบจากผู้ที่เป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างที่ถูก บวท. ตั้งกรรมการสอบสวนซึ่งเป็นสมาชิกของ สรร.ว.ท. เมื่อข้อมูลที่ สรร.ว.ท. ได้รับทราบจาก บวท. และจากฝ่ายกรรมการตรวจรับงานจ้างที่ถูก บวท. ตั้งกรรมการสอบสวนไม่ตรงกัน ผู้อุทธรณ์จึงเห็นว่าเพื่อความชัดเจนของข้อมูลในกรณีปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้อระบบ ADS-B ในภาพรวม ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึง บวท. ขอเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจำนวน ๗ รายการ ที่ปรากฏตามหนังสืออุทธรณ์ ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์เห็นว่าข้อมูลข่าวสารทั้ง ๗ รายการดังกล่าว ครอบคลุมในลักษณะของการจัดซื้อโครงการใหญ่ ๆ ทั้งหมดที่มีงบประมาณในการจัดซื้อมากพอสมควร ซึ่งผู้อุทธรณ์ในฐานะประธาน สรร.ว.ท. สามารถใช้เป็นข้อมูลในการชี้แจงสมาชิกของ สรร.ว.ท. ให้ทราบถึงกรณีปัญหาที่เกิดจากโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B ของ บวท. ได้ และสืบเนื่องจากกรณีปัญหาข้อโต้แย้งที่เกิดจากการโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B ดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้ บวท. ยกเลิกสัญญาการจัดซื้อระบบ ADS-B ของ บวท. จึงมีประเด็นที่น่าสงสัยว่าการยกเลิกสัญญาดังกล่าว บวท. เสียหายหรือไม่ กรณี บวท. ได้รับความเสียหายต้องเรียกเงินชดเชยจากบริษัท ERA ซึ่งเป็นคู่สัญญา แต่ บวท. ไม่มีการเรียกค่าเสียหายจากบริษัทคู่สัญญาแต่ประการใด ดังนั้น กรณีปัญหาดังกล่าวจึงไม่มีผู้ได้รับผิดชอบถึงปัจจุบัน ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B ของ บวท. ทั้งหมด ๗ รายการ ดังกล่าวข้างต้น แต่ บวท. ได้ส่งข้อมูลข่าวสารให้ผู้อุทธรณ์บางส่วนเท่านั้น ประกอบด้วย ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ สัญญาซื้อระบบ ADS-B (ผู้อุทธรณ์ได้เอกสารครบถ้วน) และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ (ผู้อุทธรณ์ได้รับเอกสารบางส่วน) เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุผลและความจำเป็นในการพิจารณายกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS-B ทางด้านเทคนิคเท่านั้น โดย บวท. ไม่เปิดเผยเหตุผลและความจำเป็นในการพิจารณายกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS-B ทางกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลข่าวสารที่ บวท. ส่งให้ผู้อุทธรณ์ไม่ครบถ้วนตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ โดย บวท. แจ้งผู้อุทธรณ์ว่าข้อมูลข่าวสารรายการอื่น ๆ ที่ผู้อุทธรณ์ต้องการ บวท. ไม่สามารถเปิดเผยได้เนื่องจากเกี่ยวข้องกับบริษัท ERA ซึ่งเป็นคู่สัญญา ซึ่งหาก บวท. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขออาจถูกคู่สัญญาฟ้องร้องเป็นคดีความได้ ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์เห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอให้ บวท. เปิดเผยไม่น่าเกี่ยวข้องกับบริษัท ERA คู่สัญญาตามที่ บวท. กล่าวอ้าง ดังนั้น การที่ บวท. สอบถามบริษัท ERA คู่สัญญากรณีผู้อุทธรณ์ร้องขอให้ บวท. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B นั้น จึงไม่ถูกต้องเพราะไม่ใช่ข้อมูลเฉพาะเช่นข้อมูลทางด้านเทคนิคของบริษัทคู่สัญญา ที่ บวท. จะต้องปกปิด เมื่อ บวท. ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ ผู้อุทธรณ์จึงใช้สิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยผู้อุทธรณ์เห็นว่า บวท. มีข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอแต่การที่ บวท. ไม่เปิดเผยเพราะเกรงว่าผู้อุทธรณ์จะใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ บวท. และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ผู้อุทธรณ์จึงได้เคยมีการประชุมร่วมกันระหว่าง บวท. และ สรร.ว.ท. โดย สรร.ว.ท. ได้สอบถามกรณีปัญหาของโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B จาก บวท. แต่ไม่ได้

คำวินิจฉัยที่ วท ๑/๒๕๕๕

รับการชี้แจงที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้ยุทธธรณ์ในฐานะประธาน สรร.ว.ท. จึงเห็นว่าโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B อาจมีความไม่โปร่งใสในกระบวนการดำเนินการจึงต้องยกเลิกสัญญาจ้างในที่สุด ทั้งที่ บวท. ได้เคยแจ้ง สรร.ว.ท. ว่าระบบ ADS-B มีความจำเป็นเพราะเป็นระบบติดตามอากาศยานที่ บวท. จะนำเข้ามาใช้ในการตรวจจับเครื่องบินแทนระบบเรดาร์ ซึ่งเป็นระบบที่ บวท. ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่เมื่อ บวท. ยกเลิกสัญญาจ้างโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B บวท. กลับแจ้ง สรร.ว.ท. ว่าระบบ ADS-B ปัจจุบันไม่ทันสมัยแล้ว ซึ่งข้อชี้แจงของ บวท. ดังกล่าวไม่มีเหตุผลที่จะเชื่อถือได้ ผู้ยุทธธรณ์จึงเห็นว่า ต้องมีการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดซื้อระบบ ADS-B ของ บวท. ในภาพรวม

ผู้แทน บวท. ชี้แจงเหตุผลที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ยุทธธรณ์ สรุปความได้ว่า ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่างๆ ของ บวท. โดยปกติ บวท. จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งกระบวนการเพื่อความโปร่งใสในภาพรวม แต่ในกรณีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ ระบบ ADS-B และการยกเลิกสัญญานั้น เนื่องจากบริษัท ERA ซึ่งเป็นคู่สัญญากับ บวท. ได้คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในบางรายการที่ผู้ยุทธธรณ์ต้องการเพราะเป็นความลับทางการค้า ดังนั้น บวท. จึงเกรงว่า หากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้ยุทธธรณ์ทั้งหมดตามที่ผู้ยุทธธรณ์ร้องขอแล้ว บวท. อาจถูกบริษัท ERA ฟ้องร้องเป็นคดีความได้ ทั้งนี้ ในส่วนของการยกเลิกสัญญาโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B นั้น บวท. เป็นผู้เสนอขอยกเลิกสัญญาเนื่องจาก บวท. เห็นว่าอุปกรณ์ของระบบ ADS-B ซึ่งเดิมจะเริ่มมีการบังคับใช้ในปี ค.ศ. ๒๐๑๐ แต่ต้องเลื่อนการบังคับใช้ออกไปก่อนเนื่องจากยังมีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ บวท. ได้เข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับระบบ ADS-B ได้รับทราบข้อมูลว่าประเทศต่าง ๆ ในโลก ได้มีการเลื่อนการบังคับใช้ระบบ ADS-B ออกไปเช่นเดียวกัน ดังนั้น บวท. จึงต้องนำข้อมูลจากการประชุมดังกล่าวมาพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B ของ บวท. อีกครั้งหนึ่ง โดย บวท. ได้มีการศึกษาทางด้านเทคนิคของระบบ ADS-B หากยังไม่มีมีการบังคับใช้แล้วระบบ ADS-B จะถูกพัฒนาไปเป็นอีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งหมายความว่าอุปกรณ์ของระบบ ADS-B ที่ บวท. จะจัดซื้อตามสัญญานั้น ถ้านำมาใช้ อาจต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นในระยะเวลาสั้นหรือ บวท. อาจจะใช้ระบบ ADS-B ไม่ได้เลย เพราะมาตรฐานเดิมที่กำหนดไว้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อถึงเวลาที่ประเทศต่าง ๆ ในโลกมีการบังคับใช้ระบบ ADS-B ซึ่งอาจจะส่งผลเสียต่อ บวท. มาก ดังนั้น เมื่อ บวท. พิจารณาทบทวนโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐเป็นเหตุผลหลัก บวท. จึงขอเจรจากับบริษัท ERA เพื่อขอยกเลิกสัญญาโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่าง บวท. กับบริษัท ERA คู่สัญญาด้วยความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้ ในการขอยกเลิกสัญญากับบริษัท ERA ดังกล่าวข้างต้นนั้น บวท. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ๑ ชุด เพื่อพิจารณาในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิกสัญญาดังกล่าว โดย บวท. มิได้มีการหารือกับสำนักงานอัยการสูงสุด และมิได้มีการหารือกับคณะกรรมการตรวจการจ้างเกี่ยวกับกรณีขอยกเลิกสัญญาดังกล่าวแต่ประการใด จึงไม่มีรายงานการหารือเกี่ยวกับกรณีขอยกเลิกสัญญา ซึ่งบริษัท ERA เข้าใจในเหตุผลความจำเป็นที่ บวท. ต้องขอยกเลิกสัญญาดังกล่าว

คำวินิจฉัยที่ วท ๑/๒๕๕๕

จึงยินยอมยกเลิกสัญญาโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B กับ บวท. โดย บริษัท ERA มีข้อเสนอ กับ บวท. ว่าการที่ บวท. ขอยกเลิกสัญญาโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B นั้น บวท. ต้องไม่เรียก ค่าเสียหายจากบริษัท ERA เพราะ บวท. เป็นผู้ขอยกเลิกสัญญา และขอให้ บวท. ปกปิดข้อมูลการยกเลิก สัญญาดังกล่าว เพราะบริษัท ERA เกรงว่าหากมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการยกเลิกสัญญา อาจถูกนำไปกล่าวอ้างซึ่งจะส่งผลกระทบในทางธุรกิจกับบริษัท ERA ได้ และขอให้ บวท. ไม่คิด ดอกเบี้ยจากเงินล่วงหน้าที่ บวท. ได้จ่ายให้บริษัท ERA ซึ่ง บวท. พิจารณาแล้วเห็นว่าค่าใช้จ่าย ที่บริษัท ERA ได้ลงทุนไปตั้งแต่ลงนามในสัญญากับ บวท. มากกว่าดอกเบี้ยที่ บวท. จะเรียกจาก บริษัท ERA โดย บวท. พิจารณาข้อเสนอดังกล่าวของบริษัท ERA แล้วเห็นว่า บวท. ไม่ได้รับความเสียหาย แต่ประการใด ซึ่งภาครัฐจะได้ประโยชน์จากการยกเลิกสัญญามากกว่า ทั้งนี้ ในส่วนข้อเสนอที่ บริษัท ERA ขอให้ บวท. ปกปิดข้อมูลการยกเลิกสัญญาดังกล่าวนั้น บวท. ได้เสนอบริษัท ERA ขอเปิดเผย ข้อมูลการยกเลิกสัญญากับหน่วยงานเกี่ยวกับการตรวจสอบเท่านั้น ซึ่งบริษัท ERA ยินยอมให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการยกเลิกสัญญาโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B กับหน่วยงานที่เกี่ยวกับการ ตรวจสอบได้ ดังนั้น บวท. จึงได้ยกเลิกสัญญาโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B กับบริษัท ERA ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว อนึ่ง ในส่วนของกรณีปัญหาของคณะกรรมการตรวจรับการจัดซื้อ อุปกรณ์ระบบ ADS-B ของ บวท. นั้น ผู้แทน บวท. ชี้แจงว่า เนื่องจากคณะกรรมการตรวจรับการจัดซื้อ ที่ บวท. แต่งตั้งเพื่อให้ตรวจรับการจัดซื้อโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS-B มีแนวปฏิบัติไม่เป็นไป ตามขั้นตอนของสัญญา ซึ่ง บวท. ได้หารือกับสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว ได้รับการชี้แจงว่า บวท. ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในสัญญาเท่านั้น ในกรณีปัญหาที่เกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจรับ การจัดจ้าง จึงมีส่วนที่ทำให้สัญญากับบริษัท ERA ไม่สามารถดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดได้ ซึ่งในกรณีปัญหาดังกล่าว บวท. ได้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงเป็นการภายในเท่านั้น โดยมีได้มีการระบุ ว่า คณะกรรมการตรวจรับการจัดจ้างดังกล่าวมีความผิดแต่ประการใด

ทั้งนี้ ผู้แทน บวท. ได้นำเสนอรายการข้อมูลข่าวสารที่ผู้ยุทธธรรมร้องขอทั้ง ๗ รายการ ตามหนังสือ บวท. ที่ บวท ๕/๒๕๕๕ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อประกอบพิจารณาของคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตรด้วย โดยหนังสือดังกล่าว บวท. ได้จัดทำตารางสรุปว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้ยุทธธรรมร้องขอนั้น ข้อมูลข่าวสาร รายการใดเปิดเผยได้และข้อมูลข่าวสารรายการใดเปิดเผยไม่ได้ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

รายการที่ ๑ เหตุผลความจำเป็นและงบประมาณในการจัดซื้อระบบ ADS-B มาใช้งาน **เปิดเผยเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด** ประกอบด้วย หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ผู้อำนวยการใหญ่ (วิศวกรรมจราจรทางอากาศ) ที่ ผญว ๑๑๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๔ แผ่น

คำวินิจฉัยที่ วท ๑/๒๕๕๕

รายการที่ ๒ รายงานพิจารณาผลการจัดซื้อระบบ ADS-B เปิดเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด ประกอบด้วย หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ผู้อำนวยการใหญ่ (วิศวกรรมจราจรทางอากาศ) ที่ ผญว ๑๑๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๔ แผ่น

รายการที่ ๓ สัญญาซื้อระบบ ADS-B เปิดเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด ประกอบด้วย หนังสือ CONTRACT NO.PI 003/08 (ภาษาอังกฤษ) จำนวน ๒๘ แผ่น

รายการที่ ๔ เหตุผลและความจำเป็นในการพิจารณายกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS-B ทั้งทางด้านเทคนิคและทางกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เปิดเผย เนื่องจากเป็นรายงานความเห็นภายในหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และบริษัท ERA ใช้สิทธิคัดค้านไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งประกอบด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รายการที่ ๔.๑ หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด สำนักตรวจสอบภายใน ที่ ดน ๔๘๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๓ แผ่น

รายการที่ ๔.๒ หนังสือ Minute of Meeting dated 25 January 2011 Revised by AEROTHAI จำนวน ๑ แผ่น

รายการที่ ๔.๓ หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ผู้อำนวยการใหญ่ (วิศวกรรมจราจรทางอากาศ) ที่ ผญว ๑๐ /๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๒ แผ่น

รายการที่ ๔.๔ หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ฝ่ายบริหารทั่วไป ที่ บท ๓๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๕ แผ่น

รายการที่ ๔.๕ บันทึกการประชุม ADS-B เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๗ แผ่น

รายการที่ ๔.๖ หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ที่ รวท ๔๑/ ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๕ แผ่น

รายการที่ ๔.๗ หนังสือ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด กองนิติการ ที่ นต.กญ ๑๔๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑ แผ่น

รายการที่ ๕ รายงานคณะกรรมการตรวจการจ้างเกี่ยวกับการเสนอยกเลิกสัญญาหรือบอกเลิกสัญญาที่ให้ความเห็นกับ บวท. หรือผู้เกี่ยวข้อง (เช่น คณะกรรมการตรวจการจ้าง) ไม่มีเอกสาร เนื่องจากเป็นการตกลงยกเลิกสัญญา ระหว่าง บวท. กับบริษัท ERA โดยความสมัครใจทั้งสองฝ่ายและไม่มีการหารือกับคณะกรรมการตรวจการจ้าง จึงไม่มีรายงานการตรวจรับ

คำวินิจฉัยที่ วท ๑/๒๕๕๕

รายการที่ ๖ รายงานหรือความเห็นของอัยการที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิกสัญญาหรือบอกเลิกสัญญา ที่ให้ความเห็นกับ บวท. หรือผู้เกี่ยวข้อง (เช่น คณะกรรมการตรวจการจ้าง) **ไม่มีเอกสาร** เนื่องจากการตกลงยกเลิกสัญญาระหว่าง บวท. กับบริษัท ERA โดยความสมัครใจทั้งสองฝ่าย จึงไม่มีการหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ทำให้ไม่มีรายงานหรือความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด เข้ามาเกี่ยวข้อง

รายการที่ ๗ เงื่อนไขหรือข้อตกลงระหว่าง บวท. และผู้ขายในการบอกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS-B **เปิดเผยเอกสารที่เกี่ยวข้องได้บางส่วน** ได้แก่ TERMINATION AGREEMENT , DATE OF 19 APRIL ,2011 จำนวน ๒ แผ่น โดยเอกสารที่เกี่ยวข้องที่**ไม่เปิดเผย** ได้แก่ หนังสือ ERA Beyond Radar ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ (ฉบับภาษาอังกฤษ) จำนวน ๕ แผ่น และหนังสือบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด Ref: ART 245/2011 ลงวันที่ 16 March 2011 จำนวน ๓ แผ่น เนื่องจากบริษัท ERA ใช้สิทธิคัดค้านไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร พิจารณาเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ รายการที่ ๕ รายการที่ ๖ และรายการที่ ๗ อาจส่งผลกระทบต่อส่วนได้เสียของ บริษัท ERA ได้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร จึงมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ มีหนังสือแจ้งให้บริษัท ERA ส่งหนังสือชี้แจงเหตุผลเพิ่มเติมกรณีคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหนังสือ ERA Beyond Radar ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ (ฉบับภาษาอังกฤษ) จำนวน ๕ แผ่น หรือส่งผู้แทนเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ต่อมาบริษัท ยิบอินซอย และแอ็คส์ จำกัด ในฐานะตัวแทนของบริษัท ERA ในประเทศไทย ได้มีหนังสือเลขที่ ๖๙๙/๔๒๕๗ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร แจ้งว่าได้ประสาน บริษัท ERA แล้ว หากมีความคืบหน้าอย่างไร บริษัท ERA จะประสานงานโดยตรงปรากฏว่าเมื่อถึงกำหนดวันนัดพิจารณา บริษัท ERA ก็ยังมิได้ชี้แจงด้วยเอกสารหรือส่งผู้แทนมาชี้แจงแต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอที่ต้องพิจารณา คือ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ และรายการที่ ๖ บวท. ชี้แจงว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้หรือไม่ ทั้งนี้ หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อตามที่ บวท. ชี้แจง ผู้อุทธรณ์อาจใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ สัญญาซื้อระบบ ADS-B และรายการที่ ๔ เฉพาะเหตุผล

คำวินิจฉัยที่ วท ๑/๒๕๕๕

และความจำเป็นในการพิจารณายกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS-B ทางด้านเทคนิคนั้น บวท.เปิดเผยแก่ผู้ถือหุ้นแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร จึงไม่ต้องวินิจฉัย ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ต้องพิจารณา

ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ รายการที่ ๔ เฉพาะข้อมูลข่าวสารในส่วนเหตุผลและความจำเป็นในการพิจารณายกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS - B ทางกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรายการที่ ๗ เป็นข้อมูลข่าวสารข่าวสารที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ และจากการพิจารณาไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเสียหายของบุคคลใด ในทางกลับกันการเปิดเผยจะทำให้ผู้ถือหุ้นและสาธารณชนทราบว่าการดำเนินการโครงการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบ ADS - B และการดำเนินการยกเลิกสัญญา เป็นไปอย่างถูกต้องโปร่งใสเป็นธรรม และไม่มีประโยชน์อื่นใดแอบแฝง อีกทั้งในกรณีนี้ผู้ถือหุ้นในฐานะประธาน สรร.ว.ท. ต้องการข้อมูลตามอุทธรณ์เพื่อชี้แจงสมาชิก สรร.ว.ท. ให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดจากโครงการจัดซื้อระบบ ADS - B และการที่ บวท. ยกเลิกการจัดซื้อระบบ ADS - B ว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นกับ บวท. หรือไม่ด้วย ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ รายการที่ ๔ (เฉพาะข้อมูลข่าวสารในส่วนเหตุผลและความจำเป็นในการพิจารณายกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS-B ทางกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) และรายการที่ ๗ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร จึงวินิจฉัยให้ บริษัท วิทย์การบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ รายการที่ ๔ (เฉพาะข้อมูลข่าวสารในส่วนเหตุผลและความจำเป็นในการพิจารณายกเลิกสัญญาซื้อระบบ ADS-B ทางกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) และรายการที่ ๗ ให้ผู้ถือหุ้นทราบได้ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองให้แก่ผู้ถือหุ้น

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล

ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์พิเศษสันต์ โรจนสุนทร

กรรมการ

คำวินิจฉัยที่ วท ๑/๒๕๕๕

ศาสตราจารย์เกษม จันทรแก้ว กรรมการ

ศาสตราจารย์กิตติคุณพีระศักดิ์ จันทรประทีป กรรมการ

ศาสตราจารย์สุนทร มณีสวัสดิ์ กรรมการ

ศาสตราจารย์สมชาติ โสภณธนฤทธิ์ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕